

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2013-30

30 januari 2014

De rector en de docenten vervullen bij het beoordelen van de examens en het vaststellen of een leerling geslaagd is of niet, een door de wetgever opgelegde taak en hebben een andere verantwoordelijkheid dan alleen het belang van de leerling te dienen. De bedoelde personen hebben zich te houden aan hetgeen de wet voorschrijft. De rector en de docenten hebben ook in dit geval daarnaar gehandeld. Door het examenwerk opnieuw te bekijken zijn zij eigenlijk al verder gegaan dan toegestaan. Klaagster en de gemachtigden hebben naar het oordeel van de commissie onvoldoende inzicht en begrip getoond voor de taak die de wetgever oplegt aan de rector en de docenten. Van enige intimidatie van die kant is niets gebleken.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 13-30**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 14 oktober 2013 een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B., ouders en gemachtigden van C. (18 jaar) (hierna te noemen: de gemachtigden en de klaagster). De klacht, geregistreerd onder nummer 13-30, is gericht tegen de heer D., rector/bestuurder van E. te Baarn (hierna te noemen: respectievelijk de aangeklaagde en de school).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid en A.E. Blik-de Jong, lid.

De commissie heeft op 25 oktober 2013 het door de gemachtigden ingevulde vragenformulier ontvangen. Bij e-mails van 25 oktober 2013, 28 oktober 2013 en 1 november 2013 hebben de gemachtigden desgevraagd nadere informatie toegezonden.

Aangeklaagde is in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 13 november 2013 heeft de commissie een verweerschrift ontvangen. Op 22 november 2013 heeft de commissie ongevraagd een brief van de Raad van Bestuur van de Stichting F. te Baarn ontvangen.

Klaagster en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 27 november 2013 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

De gemachtigden van klaagster waren daarbij aanwezig. De heer D. was eveneens aanwezig, vergezeld van de heer G., toezichhoudend bestuurder van E.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. Met betrekking tot de ontvankelijkheid van de klacht stelt de commissie vast dat klaagster niet meer is ingeschreven op de school zodat klaagster geen leerling is. Anderzijds is de commissie van oordeel, dat aard en inhoud van de klacht van dien aard zijn dat in deze het belang van klaagster op één lijn moet worden gesteld met dat van een ingeschreven leerling. Op grond van art. 11, lid 2, van het Reglement van de Klachtencommissie acht de commissie klaagster ontvankelijk.

Korte inhoud van de klacht

- 1. De school heeft niet juist gehandeld in het op zoek gaan naar mogelijkheden het tekort van 0,015 dat volgde uit het Centraal Examen te verhelpen;**
- 2. Er is sprake van intimidatie richting de gemachtigden en de klaagster.**

Ad 1. De school heeft ontmoedigend gereageerd in plaats van oplossingsgericht. De inspectie heeft de rector de mogelijkheid geboden contact op te nemen bij onduidelijkheid. De eerste en tweede corrector zouden op zoek kunnen gaan naar een punt om het tekort te verhelpen. De rector heeft echter geen bereidheid getoond deze mogelijkheid op te pakken. Hij heeft vastgehouden aan wet- en regelgeving, naar diverse instanties verwezen en zelfs aangegeven dat er wel erg veel druk op de school werd uitgeoefend. Aangeklaagde heeft volgend en afwachtend gehandeld in plaats van pro-actief en opkomend voor de klaagster. De rector zag geen reden het contact met de tweede corrector te openen. De aangeklaagde was meer gefocust op de interne organisatie. Uiteindelijk heeft de aangeklaagde aangegeven er klaar mee te zijn. Het is onbegrijpelijk dat na zes jaren met positieve beoordelingen het misloopt op een verschil van 0,015. Het is daarnaast onredelijk en niet billijk. De rector vertoont hiermee onprofessioneel en arrogant gedrag. Op het moment van inzage van het examendossier door de gemachtigden was het dossier onvolledig.

Ad 2. De aangeklaagde heeft aangegeven het ongepast te vinden dat een bestuurslid (gemachtigde vader) inzage wilde in het examenwerk. De examencommissie zou zich daardoor onder druk gezet hebben gevoeld. De aangeklaagde toonde geen enkel begrip voor het feit dat de gemachtigden gebruik wilden maken van het inzagerecht. De aangeklaagde heeft gevraagd waar de klaagster was in het gehele traject. De conclusie is getrokken dat het vooral een project van de gemachtigden was. De gemachtigden merken dit aan als communicatief geweld. De aangeklaagde heeft niet de moeite genomen, bijvoorbeeld tijdens de diploma-uitreiking, zelf contact te leggen met de klaagster, hetgeen voelt als intimiderend c.q. respectloos.

Verweer

De gemachtigde moeder heeft de aangeklaagde verzocht zijn vermeende discretionaire bevoegdheid te gebruiken. De aangeklaagde heeft contact gezocht met twee vertegenwoordigers van de onderwijsinspectie. De aangeklaagde werd medegedeeld dat hij geen enkele discretionaire bevoegdheid had. De eis van een gemiddeld cijfer van 5,50 voor het centraal examen is hard. Afwijking daarvan is niet mogelijk en dus onbespreekbaar. Van redelijkheid en billijkheid kan in dit verband geen sprake zijn. De inspectiemedewerker waarmee gemachtigden contact hebben gehad, is op het ten onrechte gebruiken van die woorden door de inspectie aangesproken.

Alleen bij aperte administratieve fouten kan er van een (niet inhoudelijke) herbeoordeling sprake zijn. Daartoe moeten zowel de eerste als de tweede corrector bereid zijn. De inspectie controleert daarbij of de tweede corrector niet door de directeur van de eerste corrector onder druk is gezet. De hierover van de kant van het College van Examens aan gemachtigden verstrekte informatie is correct.

De gemachtigden hebben bij afwezigheid van de klaagster inzage in het werk gehad. Vervolgens hebben zij 27 schriftelijke vragen gesteld waarbij de expliciete inzet was dat het ontbrekende punt gevonden moest worden. Nadien is een gesprek gevoerd waarbij de aangeklaagde melding heeft gemaakt van het feit dat een groot aantal collega's zich verbaasde over het feit dat de gemachtigden op een herziening uit waren met het vooropgezette doel ergens een punt te vinden. Het gaf de collega's het gevoel dat zij hun werk niet goed deden. De gemachtigde vader was in die tijd nog voorzitter van het bestuur. Belangenverstrengeling lag op de loer. Ondanks het feit dat de vragen van de gemachtigden betrekking hadden op de inhoudelijke beoordeling van het werk heeft de aangeklaagde in samenspraak met de inspectie ervoor gekozen de betrokken eerste correctoren te vragen het werk in het licht van de vragen opnieuw integraal na te kijken.

Alle eerste correctoren kwamen tot de conclusie dat het resultaat bij nakijken "by the book" nog slechter zou zijn uitgevallen. In samenspraak met de tweede corrector hadden zij al binnen de uiterste rekbaarheid van het antwoordmodel nagekeken. Ter illustratie hebben de gemachtigden de reactie van één betrokken docent ontvangen. Het kan echter niet zo zijn dat er verder tussen de eerste corrector en de gemachtigden een inhoudelijke discussie over puntentoekenning plaats vindt. Daarin is terecht niet voorzien en hier wordt door de inspectie ook voor gewaarschuwd. De aangeklaagde heeft vervolgens de conclusie getrokken dat er geen enkele reden was om een tweede corrector te benaderen. Het dossier is gesloten.

De overige bestuursleden hebben aan de medewerkers van de school laten weten de handelwijze van de aangeklaagde volledig te steunen en afstand te nemen van de handelwijze van de gemachtigden.

Over de rol van gezakte leerlingen tijdens de diploma-uitreiking wil de aangeklaagde nadenken voor de toekomst. De planning voor de afgelopen uitreiking kon niet meer worden doorbroken.

De aangeklaagde benadrukt bij precaire processen als de beoordeling van landelijke examens naar eer en geweten te willen handelen. Zuiverheid is van belang. Het verzoek van de ouders van klaagster het examen zodanig te (laten) herzien dat er een extra punt gevonden wordt, grenst aan een verzoek tot fraude.

De aangeklaagde is de gemachtigden al meer tegemoet gekomen dan wenselijk door de examens nogmaals aan een tijdrovende, inhoudelijke toets te onderwerpen. De aangeklaagde heeft de verantwoordelijkheid de uitslagen van examens zo betrouwbaar mogelijk te laten zijn. Het verbaast de aangeklaagde oprecht dat de inmiddels meerderjarige klaagster in de gehele procedure geen enkele rol heeft gespeeld.

Oordeel

Ad 1 en 2.

De commissie stelt vast dat voorschriften voor het afnemen en beoordelen van de examens zijn vastgelegd in de Wet op het voortgezet onderwijs en in het Eindexamenbesluit VO. In eerste instantie treedt de eigen docent op als corrector. De examenstukken gaan vervolgens naar een docent van een andere school die als tweede corrector het examen beoordeelt. Indien de eerste en tweede corrector het samen niet eens zijn, worden de twee rectoren erbij betrokken. Indien zij niet tot een unanieme beslissing komen, benoemt de Inspectie een onafhankelijk derde die de definitieve beslissing neemt. Hij beoordeelt niet alleen de geschilpunten maar kijkt opnieuw naar het gehele examen.

Op basis van de beoordeling van de beantwoording van de vragen worden volgens vooraf vastgestelde maatstaf punten toegekend. Het totaal aantal punten per vraag wordt bij elkaar opgeteld. De tweede corrector kijkt of de eerste corrector juist heeft gecorrigeerd en de

punten juist heeft toegekend en berekend. Op de ochtend waarop de uitslag van het examen wordt bekendgemaakt, wordt door het College van Examens aan de hand van een representatieve steekproef uit de gemaakte examens per examenvak de zogenaamde N-term of normeringsterm vastgesteld. Een examen dat makkelijk blijkt te zijn, krijgt in de normering een lage N-term (kleiner dan 1,0), bijvoorbeeld 0,5 of minimaal 0,0. Als een examen als moeilijk wordt beoordeeld, dan stelt het College voor Examens een hoge N-term (groter dan 1,0) vast, tot in principe maximaal 2,0. Met behulp van de N-term wordt het aantal behaalde punten omgezet in een cijfer. Aan de hand van de cijfers wordt de eindexamenuitslag berekend die zo snel mogelijk wordt doorgegeven aan de leerling. Er is geen ruimte voor de school om de uitslag van het centraal examen aan te passen dan wel te beïnvloeden nadat in overleg tussen eerste en tweede corrector het aantal behaalde punten per vak is vastgesteld.

In casu is na omrekening van de door de eerste en tweede corrector toegekende punten per vak in cijfers door de rector vastgesteld dat de klaagster niet voldeed aan de eis van artikel 50, eerste lid, onder a, van het Eindexamenbesluit VO dat zij voor het centraal examen gemiddeld een 5,50 moet hebben behaald. Dat betekent dat zij niet is geslaagd. Een herexamen voor het vak biologie heeft hierin ondanks extra voorbereiding door de betreffende docent, tevens mentor, van klaagster geen verandering gebracht.

Nadat de uitslag van het examen definitief was vastgesteld, hebben de gemachtigden de rector inzage gevraagd in de examenstukken en erop aangedrongen dat een herbeoordeling zou plaatsvinden op inhoud. Hoewel dit laatste op grond van de geldende wettelijke procedures niet mogelijk is, hebben de eerste correctoren voor een aantal vakken zich op verzoek van de rector toch bereid verklaard opnieuw naar het centraal examen van klaagster te kijken. Zij zijn daarbij niet tot een andere conclusie gekomen over het resultaat dan in eerste instantie. Sterker nog, alle correctoren hebben vastgesteld dat bij een strikte beoordeling de resultaten slechter zouden zijn geweest.

De commissie merkt op dat de rector en de docenten bij het beoordelen van de examens en het vaststellen of een leerling geslaagd is of niet, een door de wetgever opgelegde taak vervullen en een andere verantwoordelijkheid hebben dan alleen het belang van de leerling te dienen. De bedoelde personen hebben zich te houden aan hetgeen de wet voorschrijft. De commissie stelt vast dat de rector en de docenten ook in dit geval daarnaar hebben gehandeld. Door het examenwerk opnieuw te bekijken zijn zij eigenlijk al verder gegaan dan toegestaan. Klaagster en de gemachtigden hebben naar het oordeel van de commissie onvoldoende inzicht en begrip

getoond voor de taak die de wetgever oplegt aan de rector en de docenten. Van enige intimidatie van die kant is niets gebleken.

De commissie acht de klacht op beide punten **ongegrond**.

Den Haag, 30 januari 2014

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris